

119

AFVLOEIING VAN DE OUD-LEERLINGEN VAN DE
VISSERIJSCHOLEN (DAGONDERWIJS)

212773

WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU

DIJVER, 7

BRUGGE

V

AFVLOEIING VAN DE OUD-LEERLINGEN VAN DE

VISSERISCHOLEN (DAGONDERWIJS)

WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU
DIJVER, 7,
BRUGGE

INHOUDSTAFEL

	Blz.
Inleiding	1
Deel I : Samenvatting van het onderzoek	3
I. Visserijonderwijs en keuze van het vissersberoep . . .	3
II. Verband tussen de vissersplaats en de beroepskeuze .	4
III. Verband tussen de gevolgde afdeling en de beroeps- keuze	5
IV. Trend in de beroepsloopbaan van de vissers volgens grootteklasse van vaartuig	6
Deel II : Analyse van het onderzoek	7
Hoofdstuk I : Visserijonderwijs en keuze van het vissers- beroep	7
A. Aantal gediplomeerden tussen 1961 en 1966	7
B. Aantal gediplomeerden, die direkt na hun studies het vissersberoep kozen en in het beroep bleven	7
C. Aantal gediplomeerden, die van beroep veranderden na enige tijd visser te zijn geweest	9
D. Aantal gediplomeerden die direkt een ander beroep dan het vissersberoep kozen	9
Hoofdstuk II : Verband tussen de vissersplaats en de beroepskeuze	12
A. Aantal afgestudeerden per onderwijsplaats	12
B. Procentueel aandeel oud-leerlingen, die onmiddellijk na hun studies als visser begonnen en visser bleven, per onderwijsplaats en per lokaliteit van tewerk- stelling	12
C. Procentueel aandeel oud-leerlingen, die onmiddellijk na hun studies als visser begonnen, maar van beroep veranderden, per onderwijsplaats en per lokaliteit van tewerkstelling	16
D. Procentueel aandeel oud-leerlingen, die het vissers- beroep nooit uitoefenden per onderwijsplaats en per woonplaats	17
Hoofdstuk III : Verband tussen de gevolgde afdeling en de beroepskeuze	21
Hoofdstuk IV : Trend in de beroepsloopbaan van de vissers volgens grootteklasse van vaartuig	25
A. Grootteklasse van het vaartuig waarop de oud-leer- lingen begonnen	25
B. Evolutie in de keuze van het vaartuig	26

Afvloeiing van de oud-leerlingen van de
visserijscholen (dagonderwijs)

Inleiding

Gedurende de maand juni 1967 werd in de diverse visserijscholen aan de Belgische kust een onderzoek ingesteld betreffende de afvloeiing van de oud-leerlingen van de visserijscholen (dagonderwijs).

Hiertoe werden, na een persoonlijk onderhoud, vragenlijsten uitgedeeld aan de Heren Direktors van de :

- Vrije Visserijschool te Heist
- Rijkvisserijschool te Heist
- Vrije Visserisschool "Paster Pijpe" te Oostende
- Stedelijke Visserijschool John Bauwens te Oostende
- Koninklijk Werk "Ibis" te Oostende
- Vrije Visserijschool te Nieuwpoort.

Aan de hand van de antwoorden op ~~deze~~ vragenlijsten werd getracht vast te stellen, voor de schooljaren 1961-62 tot en met 1965-66 :

- I. Het aantal leerlingen, die na het behalen van het diploma, hun beroepsloopbaan
  - direkt als visser begonnen, en visser bleven
  - direkt als visser begonnen maar na enige tijd van beroep veranderen
  - direkt een ander beroep verkozen.
- II. Het eventueel verband tussen de vissersplaats en de beroepskeuze.
- III. Het eventueel verband tussen de gevolgde studierichting en de beroepskeuze.
- IV. De eventuele statistische voorkeur voor een bepaalde grootte-klasse van vaartuig.

Ondanks de bijzonder ernstige wijze, waarop de Heren Direktors getracht hebben de basisgegevens over hun oud-leerlingen te verzamelen, konden vooral voor de leerlingen die reeds langere

tijd de school verlaten hebben, een aantal feiten niet meer worden vastgesteld. Hiermee werd echter rekening gehouden door bij meerdere vragen een mogelijk antwoord "onbekend" open te laten. Dit heeft echter tot gevolg dat de vaststellingen, gemaakt in onderhavig beknopt rapport, slechts tendele valied zijn.

De gedane vaststellingen kunnen echter aanleiding geven tot een iets grotere zekerheid i.v.m. bepaalde hypothesen, die in de visserijwereld naar voor worden gebracht. Deze hypothesen zouden nochtans exact geverifieerd worden, indien de gegevens van de Diensten van het Hoofdwaterschoutambt te Oostende, in het onderzoek konden betrokken worden. Aan de hand van de daar aanwezige steekkaartgegevens zou immers voor ieder van de afgestudeerde oud-leerlingen, bijvoorbeeld voor de laatste 10 schooljaren, kunnen nagegaan worden of hij nog steeds visser is en in welke grootteklasse van vaartuig.

In afwachting dat een dergelijk onderzoek plaatsgrijpt, kunnen de onderstaande vaststellingen toch enige bijdrage leveren met betrekking tot het probleem van de afvloeiing van de oud-leerlingen van de visserijscholen (dagonderwijs).

Dr. O. VANNESTE

Direkteur W.E.S.

Maart 1968

DEEL I : SAMENVATTING VAN HET ONDERZOEK

I. VISSERIJONDERWIJS EN KEUZE VAN HET VISSERSBEROEP

- A. Uit de analyse van de beroepsloopbaan van de 410 oud-leerlingen, die vanaf het schooljaar 1961-62 tot en met 1965-66 dagonderwijs volgden, en gediplomeerd werden aan een visserijschool aan de Belgische kust, blijkt dat per jaar het aantal gediplomeerden, dit zowel in de afdeling "Dek" als in de afdeling "Machine" vermindert. In verhouding tot de afdeling "Dek" werd de afdeling "Machine" gedurende het laatst onderzochte schooljaar echter werkelijk meer gevolgd dan vroeger.
- B. 71,5 % van de oud-leerlingen (293 op de 410) begonnen onmiddellijk na hun studies te werken als visser en waren nog steeds in het vissersberoep op het ogenblik van het onderzoek. De beroepsgetrouwheid is groter bij de afdeling "Dek" dan bij de afdeling "Machine".
- C. Slechts 6,3 % van de oud-leerlingen veranderden van beroep na direkt als visser begonnen te zijn. Ook in deze groep zijn er verhoudingsgewijze meer oud-leerlingen van de afdeling "Dek" dan van de afdeling "Machine". Het aantal proefpersonen van deze groep is echter te gering (26) om valiede konklusies te trekken.
- D. Tenslotte kozen 22,2 % van de oud-leerlingen (91) direkt na hun studies een ander beroep. Tot deze groep behoren verhoudingsgewijze merkkelijk meer gediplomeerden van de afdeling "Machine" dan van de afdeling "Dek". Het merendeel van deze afgestudeerden van de afdeling "Machine" oefenen een beroep uit dat weinig verband houdt met de visserij.
- E. Uit de analyse van de beroepsvoorkeur bij de personen, die na enkele tijd visser te zijn geweest van beroep veranderden en de personen, die direkt na hun studies een ander beroep kozen, kan afgeleid worden dat de eerste groep bij het

verlaten van het vissersberoep relatief meer de voorkeur geven aan een ander varend beroep dan de personen die nooit het vissersberoep uitoefenden.

II. VERBAND TUSSEN DE VISSERSPLAATS EN DE BEROEPSKEUZE

- A. 44,4 % (182) van de oud-leerlingen werden opgeleid te Oostende, 39,8 % (163) te Heist en 15,9 % (65) te Nieuwpoort. Tevens blijkt dat Oostende, niet enkel in absolute cijfers, maar zelfs procentueel t.o.v. zijn totaal aantal afgestudeerden het grootste aantal leerlingen in de afdeling "Machine" diplomeert. Rekening dient hier gehouden te worden met het feit dat te Nieuwpoort in het dagonderwijs enkel oud-leerlingen afdeling "Dek" gediplomeerd werden.
- B. Het merendeel van de oud-leerlingen, die direkt na hun studies het vissersberoep gingen uitoefenen en nog steeds visser zijn werden opgeleid in de onderwijsinstellingen te Heist. Heist-4eebrugge is ook de tewerkstellingsplaats, die aan deze groep personen het meest betrekkingen biedt. Alhoewel er relatief meer oud-leerlingen van de onderwijsinstelling te Nieuwpoort als visser beginnen en in het vissersberoep blijven, dan dit het geval is voor de onderwijsinstellingen te Oostende, levert Oostende, na Heist, in absolute cijfers, toch de tweede belangrijkste groep van deze categorie vissers.
- C. De oud-leerlingen die van beroep veranderen na enkele tijd visser te zijn geweest, worden voor het overgrote deel (69,2 %) onder de te Oostende gediplomeerde leerlingen gevonden. Hetzelfde geldt voor Oostende als plaats van tewerkstelling. Voornamelijk de afgestudeerden van de afdeling "Machine" vloeien te Oostende na enkele tijd af uit het vissersberoep. Dit is merkkelijk minder het geval te Heist. De afvloeiingen te Oostende gebeuren voornamelijk naar een ander varend beroep (44,4 %). Te Nieuwpoort gaan de afvloeiingen voor 75 % naar beroepen die geen verband houden met de visserij. Te Heist zijn de gegevens minder uitgesproken.

D. De oud-leerlingen, die onmiddellijk na hun studies een ander beroep verkozen, studeerden voor 74,7 % te Oostende. Ook hier wordt het grootste aantal afvloeiingen genoteerd bij de afgestudeerden van de afdeling "Machine". Wordt Oostende als tewerkstellingsplaats beschouwd, dan worden er 64,8 % van deze direkt afvloeiende oud-leerlingen geteld. Bij de oud-leerlingen die onmiddellijk na hun studies een ander varend beroep kiezen, gaat de afvloeiing in elke vissersplaats, maar vooral te Heist en te Nieuwpoort, voor het grootste deel naar beroepen, die weinig verband houden met de visserij. Te Oostende en Heist kozen ook enkele personen een ander varend beroep. Alleen te Oostende ging een aanzienlijk deel van de afvloeiing naar beroepen, die dicht aansluiten bij de visserij.

E. Het geheel van deze analyses per vissersplaats leert ons dat de afvloeiing vooral te Oostende plaatsvindt. Dit houdt o.i. voornamelijk verband met het verstedelijkt karakter van deze vissersplaats en de mogelijkheden er een andere betrekking te vinden.

III. VERBAND TUSSEN DE GEVOLGDE AFDELING EN DE BEROEPSKEUZE

A. De oud-leerlingen afdeling "Machine" oefenen relatief minder het vissersberoep uit dan de oudleerlingen afdeling "Dek".

B. De afdeling "Machine" wordt relatief het meest in de onderwijsinstellingen te Oostende gevolgd. Het is ook vooral te Oostende dat een relatief belangrijk aantal oudleerlingen van deze afdeling, na het genoten onderwijs, nooit het vissersberoep uitoefenen, of het beroep verlaten na enige tijd varen als visser.

Alhoewel in iets mindere mate, kent Oostende ook voor de afdeling "Dek" het grootste aantal afvloeiingen.

C. De aangroei van het aantal leerlingen binnen de afdeling "Machine" is de laatste jaren merkkelijk groter dan de aangroei die plaatsvindt binnen de afdeling "Dek".

Worden enkel de oud-leerlingen in rekening gebracht, die visser werden en dit bleven, dan blijkt dat de aangroei binnen de afdeling "Dek" echter groter is dan binnen de afdeling "Machine". Tevens werd vastgesteld dat het aangroeiritme van de oud-leerlingen afdeling "Machine" bijzonder groot is bij de personen die onmiddellijk een ander beroep verkiezen boven het vissersberoep. Hieruit blijkt dus dat vooral de investeringen, die via het visserijonderwijs gedaan worden in de afdeling "Machine", niet optimaal ten goede komen aan de visserij.

IV. TREND IN DE BEROEPSLOOPBAAN VAN DE VISSERS VOLGENS GROOTTE- KLASSE VAN VAARTUIG

Alhoewel wegens de gebruikte methodiek voor dit punt minder exacte gegevens kunnen bekomen worden, blijkt toch dat :

- A. De afgestudeerden te Oostende voornamelijk beginnen op een middenslagtreiler (120-350 EPK) of een diepzee-treiler (350-500 EPK). Het aantal oud-leerlingen beginnend op garnaalschepen (tot 80 EPK) ligt iets hoger dan deze die starten op kusttreilers (80-120 EPK). Ook te Nieuwpoort wordt de voorkeur gegeven aan middenslagtreilers. Voor Heist zijn moeilijk gevolgtrekkingen te maken.
- B. Eens begonnen in een bepaalde grootteklasse wordt meestal in deze grootteklasse gebleven. Enkel de vissers die op diepzee-treilers starten, veranderen wel eens meer naar kleinere vaartuigen.

DEEL II : ANALYSE VAN HET ONDERZOEK

HOOFDSTUK I : VISSERIJONDERWIJS EN KEUZE VAN HET VISSERSBEROEP

A. Aantal gediplomeerden tussen 1961 en 1966

Uit tabel I (1) blijkt dat, gedurende de schooljaren 1961-62 tot en met 1965-66, 410 leerlingen, die vooraleer hun beroepsloopbaan aan te vatten, een diploma behaalden aan een visserijschool in West-Vlaanderen. De afdeling "Dek" werd gevolgd door 64,8 % en de afdeling "Machine" door 35,2 % van deze jonge vissers.

De trend wijst echter op een teruggang van het jaarlijks aantal, zowel in de afdeling "Dek" als in de afdeling "Machine".

Voor de schooljaren 1961-62 tot en met 1963-64 werden per schooljaar nog gemiddeld 93 leerlingen gediplomeerd. Voor het schooljaar 1964-65 lag dit aantal echter beduidend lager, nl. 56 leerlingen. In 1965-66 bedroeg het aantal 74. Voor dit laatste schooljaar was het aandeel van de afdeling "Machine" t.o.v. de afdeling "Dek" verhoudingsgewijze aanzienlijk belangrijker dan de voorgaande jaren.

B. Aantal gediplomeerden, die direkt na hun studies het vissersberoep kozen en in het beroep bleven.

Van de 410 gediplomeerde leerlingen begonnen 293 (71,5 %) direkt na hun studies als vissers te werken en zijn nog steeds actief in dit beroep. Voor de afdeling "Dek" ligt dit percentage echter beduidend hoger dan voor de afdeling "Machine", nl. 79 % t.o.v. 57,3 %. De grotere beroepsafvloeiing bij de afdeling "Machine" is verklaarbaar via de hogere mogelijkheden om de opgedane kennis elders ten dienste te stellen.

Het aantal van deze vissers, die gedurende sommige periodes van het jaar (bijv. gedurende het zomerseizoen) niet als visser werkten, schijnt vrij miniem te zijn. Volgens de enquête kenden slechts 2,1 % één of meer onderbrekingen.

(1) Zie volgende blz.

Tabel I : Uitoefening van het vissersberoep door oud-lerlingen van de Belgische visserijsscholen in West-Vlaanderen, per afdeling en per schooljaar.
1961-66

Schooljaren	Direkt als visser begonnen		Begonnen als visser, doch veranderd van beroep		Niet begonnen als visser		Totaal	
	Dek	Machine	Dek	Machine	Dek	Machine	Dek	Machine
1961-62	43	17	6	3	11	8	60	23
1962-63	48	18	3	1	10	17	61	36
1963-64	49	20	5	4	6	11	60	35
1964-65	35	10	0	2	6	3	41	15
1965-66	36	17	1	1	7	12	44	30
Totaal	211	82	15	11	40	51	266	144

C. Aantal gediplomeerden, die van beroep veranderden na enige tijd visser te zijn geweest

26 gediplomeerde leerlingen (6,3 %) verkozen na enkele tijd een ander beroep boven dit van visser. Ook hier ligt het percentage binnen de afdeling "Dek" hoger dan binnen de afdeling "Machine", nl. 7,6 % t.o.v. 5,6 %.

Onder hen oefenen thans 10 gediplomeerden (waarvan 6 uit de afdeling "Machine") een ander varend beroep uit. Een even belangrijk aantal (10, waarvan 6 uit de afdeling "Dek") oefent een beroep uit, dat weinig verband houdt met de visserij. Eén persoon heeft thans een beroep dat dicht aanleunt bij de visserij (bijv. vishandel, vistransport, een betrekking op de vissershaven). Over 5 leerlingen van deze groep zijn geen verdere gegevens bekend.

Bij de groep gediplomeerden die het vissersberoep verlieten, valt op dat het overgrote deel (84,6 %) bestaat uit personen die afstudeerden tussen 1961 en 1964. Het betreft hier dus personen die reeds 3 à 5 jaar vaart achter de rug hebben.

D. Aantal gediplomeerden die direkt een ander beroep dan het vissersberoep kozen

91 gediplomeerde leerlingen (22,2 %) kozen een beroep dat niet direkt aansluit op de vissersstudies, die zij volgden. Binnen de afdeling "Machine" bedroeg het procentueel aandeel 35,7 %, binnen de afdeling "Dek" 14,9 %.

Bijna de helft van deze gediplomeerden (46,2 %) hebben een beroep dat weinig verband houdt met de visserij. Hiertoe behoren 19 oud-leerlingen van de afdeling "Dek" en 23 van de afdeling "Machine".

19,8 % oefent een beroep uit dat dicht aanleunt bij de visserij, en een even groot percentage gaf de voorkeur aan een ander varend beroep. Elk van deze groepen wordt gevormd door 11 leerlingen van de afdeling "Machine" en 7 van de afdeling "Dek". Van 14,3 % van de oud-leerlingen, die meteen een ander beroep kozen, zijn geen nadere gegevens bekend omtrent de aard van hun huidig beroep.

Tabel III (1) geeft een overzicht per vissersplaats, van de aard van het beroep, dat door de gediplomeerden 1961-1966 gekozen werd, bij niet-uitoefening van het vissersberoep.

---

(1) Zie volgende blz.

Tabel II : Per onderwijsplaats, aard van het beroep gekozen door de gediplomeerden 1961-66, die het visserberoep niet uitoefenen

Aard van het huidig beroep	Nieuwpoort		Ocsterde		Heist		Totaal	
	Begonnen als visser, maar veranderd	Niet begonnen als visser	Begonnen als visser, maar veranderd	Niet begonnen als visser	Begonnen als visser, maar veranderd	Niet begonnen als visser	Begonnen als visser, maar veranderd	Niet begonnen als visser
Dicht bij de visserij	1	-	-	17	-	1	1	18
Ander varend beroep	8	-	1	15	1	3	10	18
Weinig verband met de visserij	6	7	3	25	1	10	10	42
Onbekend	3	2	-	11	2	-	5	13
Totaal	18	9	4	68	4	14	26	91

HOOFDSTUK II : VERBAND TUSSEN DE VISSERSPLAATS EN DE BEROEPSKEUZE

A. Aantal afgestudeerden per onderwijsplaats

Iets minder dan de helft van de vissers (44,4 %), gediplomeerd in de periode waarop het onderzoek slaat, liep school te Oostende. In absolute cijfers bedroeg hun aantal 182 personen, waarvan 97 de afdeling "Dek" en 85 de afdeling "Machine" volgden. (Tabel III)

Tabel III : Afgestudeerden per onderwijsplaats, volgens gevolgde afdeling, 1961-66

	Nieuwpoort	Oostende	Heist	Totaal
Dek	65	97	104	266
Machine	-	85	59	144
Totaal	65	182	163	410

Ook het aandeel van Heist is belangrijk, nl. 39,8 % van de in rekening gebrachte personen. Van de 163 leerlingen, die te Heist werden gediplomeerd, behoren er 104 tot de afdeling "Dek" en 59 tot de afdeling "Machine".

Tenslotte werden nog 65 personen, 15,9 % van de oud-leerlingen van de onderzochte visserijscholen, gediplomeerd in de afdeling "Dek" te Nieuwpoort.

De hierboven vermelde aandeelpercentages voor de drie vissersplaatsen voor de periode 1961-66, blijken eveneens bij benadering te blijven gelden voor de diverse schooljaren afzonderlijk (Tabel IV).(1)

B. Procentueel aandeel oud-leerlingen, die onmiddellijk na hun studies als visser begonnen en visser bleven, per onderwijsplaats en per lokaliteit van tewerkstelling

Procentueel ligt het aantal personen, die onmiddellijk na hun studies als visser begonnen en nu nog steeds visser zijn, het hoogst bij de gediplomeerden te Heist, nl. 89 %

(1) Zie volgende blz.

Tabel IV : Uitoefening van het vissersberoep door oud-leerlingen van de Westvlaamse visserijsscholen, per onderwijsplaats en per schooljaar, 1961-66

Schooljaar	Direkt als visser begonnen		Begonnen als visser doch van beroep veranderd		Niet begonnen als visser		Totaal	
	Nieuw- poort	Oost- ende	Nieuw- poort	Oost- ende	Nieuw- poort	Oost- ende	Nieuw- poort	Oost- ende
1961-62	8	25	1	7	2	15	11	47
1962-63	14	20	-	3	3	20	17	43
1963-64	9	19	2	5	3	10	14	34
1964-65	10	14	-	2	-	8	10	24
1965-66	11	18	1	1	1	15	13	34
Totaal	52	96	4	18	9	68	65	182
								163

(Tabel IV) di. 93,3 % van de afgestudeerden van de afdeling "Dek" en 81,4 % van de gediplomeerden van de afdeling "Machine" (Tabel V)(1).

Te Nieuwpoort werden 80 % van de afgestudeerden, afdeling "Dek" direkt visser en bleven dit (Tabel IV).

Te Oostende tenslotte bedroeg het aandeel van de afgestudeerden die visser bleven 52,7 %. (Tabel IV). Voor de afdeling "Dek" en de afdeling "Machine" bedragen de respectievelijke percentages 63,3 % en 40,5 % (Tabel V).

Het is ook te Oostende dat de beroepsonderbrekingen, zoals aangeduid in hoofdstuk I B, genoteerd werden.

Uit Tabel V kan afgeleid worden, dat van de 293 oudleerlingen, die hun beroepsloopbaan begonnen als visser en visser bleven er 49,5 % te Heist gediplomeerd werden, 31,8 % te Oostende en 17,7 % te Nieuwpoort. Vergelijkt men deze percentages met de procentuele aandelen van de vissersplaatsen in het totaal aantal afgestudeerden, dan blijkt dat het percentage voor Heist relatief hoog ligt, dat het voor Nieuwpoort normaal genoemd kan worden en dat het percentage voor Oostende relatief laag is. Dit laatste houdt wellicht verband met het meer verstedelijkt karakter van Oostende, met ruimere mogelijkheden van plaatsing en met enkele bedrijfspsychologische factoren i.v.m. het vissersberoep.

Uit Tabel VI (2) is verder af te leiden dat op de 251 oudleerlingen van deze groep, waarvan de lokaliteit van de tewerkstelling gekend is, er 51,0 % werken te Heist-Zeebrugge, 31,3 % te Oostende en 17,5 % te Nieuwpoort.

De te Heist gediplomeerde vissers, die nog steeds het vissersberoep uitoefenen, blijven ook praktisch allemaal te Heist-Zeebrugge werken, nl. 84,1 % t.o.v. 15,9 % waarvan de werkplaats niet gekend is.

Nieuwpoort behoudt 78,9 % van haar gediplomeerden, die tot de hogervernoemde categorie behoren. De overige 21,1 % werken te Oostende.

Oostende tenslotte behoudt 70,8 % van de vissers die er gediplomeerd worden, visser worden en blijven. 6,3 % onder

(1) Zie volgende blz.

(2) Zie blz. 16.

Tabel V : Uitoefening van het vissersberoep door oud-leerlingen van de visserijscholen in West-Vlaanderen, per gevolgde afdeling en per onderwijsplaats, 1961-66

D E K

Onderwijsplaats	Direkt als visser begonnen	Begonnen als visser, maar van beroep veranderd	Niet begonnen als visser	Totaal
Nieuwpoort	52	4	9	65
Oostende	62	8	27	97
Heist	197	3	4	104
Totaal	211	15	40	266

M A C H I N E

Onderwijsplaats	Direkt als visser begonnen	Begonnen als visser, maar van beroep veranderd	Niet begonnen als visser	Totaal
Nieuwpoort	-	-	-	-
Oostende	34	10	41	85
Heist	48	1	10	59
Totaal	82	11	51	144
Algemeen totaal Dek en Machine	293	26	91	410

Tabel VI : Aantal oud-leerlingen van de visserijscholen in West-Vlaanderen, die nog steeds het vissersberoep uitoefenen, per gevolgde afdeling en per plaats van tewerkstelling, 1961-66

Afdeling	Nieuwpoort	Oostende	Heist-Zeebrugge	Onbekend	Totaal
Dek	42	57	84	28	211
Machine	2	22	44	14	82
Totaal	44	79	128	42	293

hen werken te Heist en 3,1 % te Nieuwpoort. Van 19,8 % onder hen is de werkplaats niet gekend.

C. Procentueel aandeel oud-leerlingen, die onmiddellijk na hun studies als visser begonnen, maar van beroep veranderden, per onderwijsplaats en per lokaliteit van tewerkstelling

De oud-leerlingen die onmiddellijk na hun studies als visser beginnen maar van beroep veranderen, worden voor 69,2 % onder de oud-leerlingen van Oostende gevonden. Heist en Nieuwpoort hebben elk een aandeel van 15,4 %. Beschouwt men de afdeling "Dek" en "Machine" afzonderlijk, dan worden deze personen respectievelijk voor 53,3 % en 90,9 % onder de oud-leerlingen van Oostende aangetroffen, respectievelijk voor 20 % en 9,1 % onder deze van Heist en tenslotte voor 26,7 % onder de oud-leerlingen afdeling "Dek" van Nieuwpoort (Tabellen IV en V).

Gelijkaardige percentages als vastgesteld bij de analyse van de vissersplaatsen als onderwijsplaats, worden voor de drie vissersplaatsen genoteerd, wanneer de plaats van tewerkstelling op het ogenblik van de beroepsverandering in rekening genomen wordt : Oostende 69,2 %, Heist-Zeebrugge en Nieuwpoort 15,4 %.

Het is opvallend dat Oostende, beschouwd als plaats van tewerkstelling, 90,9 % van deze categorie vissers die het beroep verlieten, gediplomeerd tijdens de periode 1961-66

en behorend tot de afdeling "Machine", voor zijn rekening neemt. Voor de afdeling "Dek" bedraagt het overeenkomstig percentage 46,7 %. Wat de aandelen van Heist-Zeebrugge en Nieuwpoort betreft, liggen de respectievelijke percentages automatisch veel lager. Tabel VII geeft per afdeling, de procentuele uitsplitsing over de drie vissershavens van degenen die als visser begonnen en intussen van beroep veranderden voor de periode 1961-66.

Tabel VII : Procentuele uitsplitsing over de drie vissershavens, als tewerkstellingsplaats, van de oud-leerlingen die als visser begonnen en intussen van beroep veranderden, per afdeling, 1961-66

Afdeling	Nieuwpoort	Oostende	Heist-Zeebrugge	Onbekend	Totaal
D+M/ D+M	15,4	65,4	15,4	3,8	100 %
D/D	25,7	46,7	20,0	6,7	100 %
M/M	-	90,7	9,1	-	100 %

Uit Tabel VIII(1) blijkt verder dat het merendeel van de oud-leerlingen van Oostende en Heist, die na enkele tijd het vissersberoep verlieten, thans ofwel een ander varend beroep hebben, ofwel een beroep verkozen dat weinig verband houdt met de visserij. Voor Oostende bedroegen de percentages respectievelijk 44,4 % en 33,3 % (16,7 % onbekend), voor Heist telkens 25 % (50 % onbekend). Bij de oud-leerlingen van Nieuwpoort is er echter een uitgesproken voorkeur waar te nemen voor een beroep dat weinig verband houdt met de visserij, nl. voor 75 % (enkel 25 % koos een ander varend beroep).

D. Procentueel aandeel oud-leerlingen, die het vissersberoep nooit uitoefenden per onderwijsplaats en per woonplaats

Van de 91 gediplomeerden gedurende de periode 1961-66, die het vissersberoep nooit uitoefenden studeerden er 74,7 %

(1) Zie volgende blz.

Tabel VIII : Aard van het huidige beroep van de oud-leerlingen, die het vissersberoep ooit uit-
oefenden of niet meer uitoefenen, per woon- of tewerkstellingsplaats, 1961-66

Aard van het huidig beroep	Nieuwpoort		Oostende		Heist-Zeebrugge		Totaal	
	Begonnen als visser, maar veranderd	Niet begonnen als visser	Begonnen als visser maar veranderd	Niet begonnen als visser	Begonnen als visser maar veranderd	Niet begonnen als visser	Begonnen als visser maar veranderd	Niet begonnen als visser
Dicht bij de visserij	.	-	5,6	25,0	-	7,1	3,8	19,8
Ander varend beroep	25,0	-	44,4	22,0	25,0	21,5	38,5	19,8
Weinig verband met visserij	75,0	77,8	33,3	36,8	25,0	71,4	38,5	46,1
Onbekend	-	22,2	16,7	16,2	50,0	-	19,2	14,3
Totaal	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

te Oostende, 15,4 % te Heist en 9,9 % te Nieuwpoort. Voor de afdelingen "Dek" en "Machine" afzonderlijk bedroegen de respectievelijke percentages 67,5 % en 80,4 % voor Oostende, 10 % en 19,6 % voor Heist en 22,5 % voor Nieuwpoort (Tabel IV en V).

Hieruit blijkt dus tevens dat het aantal personen, die niet direkt visser worden relatief het hoogst is te Oostende. Oostende neemt immers t.o.v. een aandeel van 44 % in het totaal aantal oud-leerlingen, 74,7 % van het totaal aantal afgestudeerden, die niet direkt in de visserij begonnen, voor haar rekening.

64,8 % van de oud-leerlingen behorend tot deze categorie, wonen te of in de direkte omgeving van Oostende, 13,2 % te of in de direkte omgeving van Heist-Zeebrugge en 13,2 % te of in de direkte omgeving van Nieuwpoort. Van de overige 8,8 % is de woonplaats niet bekend.

Ook binnen de afdeling "Dek" afzonderlijk beschouwd, neemt Oostende normalerwijze het grootste aantal van de oud-leerlingen, die nooit het vissersberoep uitoefenden voor haar rekening, nl. 55 %; het overeenkomstig aandeel van Nieuwpoort bedraagt toch ook nog 27 %. Binnen de afdeling "Machine" is de overhand van Oostende nog iets belangrijker, nl. 72,5 %; vervolgens komt Heist-Zeebrugge met een overeenkomstig percentage van 19,6 %. Tabel IX geeft per afdeling, de procentuele uitsplitsing van de oud-leerlingen 1961-66, die nooit het vissersberoep uitoefenden, over de drie vissersplaatsen, beschouwd als woonplaats.

Tabel IX : Per afdeling, procentuele uitsplitsing van de oud-leerlingen 1961-66 die nooit het vissersberoep uitoefenden over de drie vissershavens, beschouwd als woonplaats

Afdeling	Nieuwpoort	Oostende	Heist-Zeebrugge	Onbekend	Totaal
D+M/D+M	13,2	64,8	13,2	8,8	100 %
D/D	27,5	55,0	5,0	12,5	100 %
M/M	2,0	72,5	19,6	5,9	100 %

Uit tabel VIII blijkt tenslotte dat bij deze categorie oud-leerlingen, in de drie vissersplaatsen, de voorkeur gaat naar een beroep dat weinig verband houdt met de visserij. De percentages bedragen respectievelijk voor Oostende, Heist en Nieuwpoort 36,8 %, 71,4 % en 77,8 %. (Over 16,2 % van de oud-leerlingen van Oostende en 22,2 % van deze van Nieuwpoort zijn geen gegevens bekend). Onder de oud-leerlingen van Oostende en Heist kozen echter toch ook nog een aanzienlijk aantal een ander varend beroep (respectievelijk 22 % en 21,5 %) en een even zo belangrijk aantal oud-leerlingen van Oostende hebben een beroep dat dicht bij de visserij aanleunt (25 %).

HOOFDSTUK III : VERBAND TUSSEN DE GEVOLGDE AFDELING EN DE BEROEPS- KEUZE

- A. In het eerste hoofdstuk werd reeds geconstateerd dat de afdeling "Dek" gevolgd werd door 64,8 % van het aantal leerlingen, de afdeling "Machine" door 35,2 %. De laatste jaren werd het aandeel van laatstgenoemde afdeling echter belangrijker.

Vat de afgestudeerden die direkt visser worden betreft, is het aandeel binnen de afdeling "Machine" geringer dan het aandeel binnen de afdeling "Dek" (respektievelijk 57,3 % en 79 %).

Bij de gediplomeerden, die na enkele tijd visser te zijn geweest van beroep veranderden, werd hetzelfde geconstateerd (5,6 % voor de afdeling "Machine" en 7,6 % voor de afdeling "Dek"). Hier werd echter vastgesteld dat bij de personen die een ander varend beroep kozen het aandeel binnen de afdeling "Machine" hoger was.

Tenslotte werd genoteerd dat bij de oud-leerlingen, die niet begonnen als visser, het aandeel van de afgestudeerden binnen de afdeling "Machine" hoger was dan dit binnen de afdeling "Dek" (nl. 35,7 % t.o.v. 14,9 %).

- B. In het tweede hoofdstuk werd vastgesteld dat er ook per vissersplaats verschillen bestaan voor wat betreft het volgen van de afdeling "Dek" respectievelijk de afdeling "Machine". Deze procenten zijn voor Oostende 53,3 % afdeling "Dek" en 46,7 % afdeling "Machine", voor Heist 63,8 % afdeling "Dek" en 36,2 % afdeling "Machine" en voor Nieuwpoort uiteraard 100 % afdeling "Dek" (Tabel III).

Ook voor wat het aandeel van de oud-leerlingen betreft die direkt visser worden en blijven, werden in hoofdstuk II verschillen genoteerd per onderwijsplaats. Deze verschillen werden afgeleid uit tabel V.

Uit deze gegevens, gezien in relatie tot gelijkaardige gegevens bekomen bij de oud-leerlingen, die van beroep veranderden na eerst visser te zijn geweest en bij de oud leer-

lingen, die het vissersberoep nooit uitoefenden, blijkt dat vooral te Oostende een aantal oud-leerlingen, die de afdeling "Machine" volgden, onmiddellijk of na enkele tijd het vissersberoep verlieten, nl. 60 %. Deze vaststelling wordt nog belangrijker als men merkt dat te Oostende 84 op 182 leerlingen (nl. 46,2 %) de afdeling "Machine" volgen, wat dus relatief zeer hoog is. Dit is overigens 58,7 % van het totaal aantal oud-leerlingen, die gedurende de periode 1961-66 aan de Westvlaamse visserijscholen de afdeling "Machine" volgden.

Men komt tot dezelfde besluiten, wanneer de vissersplaats als lokaliteit van tewerkstelling wordt beschouwd.

Zoals immers reeds in hoofdstuk II werd vermeld, op basis van de tabellen VI en VII, blijkt dat voor wat de gediplomeerden afdeling "Dek" en afdeling "Machine" betreft, die visser werden en het nog zijn, Heist-Zeebrugge als lokaliteit van tewerkstelling, telkens het belangrijkste aandeel opneemt (39,8 % van de personen die de afdeling "Dek" en 53,7 % van de personen die de afdeling "Machine" volgden).

Voor Oostende, als lokaliteit van tewerkstelling, is de toestand het ongunstigst. Dit bewezen reeds de percentages van tabel VII. In hoofdstuk II werd er dan ook reeds op gewezen dat Oostende bijna alle personen afdeling "Machine" die na een tijd visser geweest te zijn, intussen het vissersberoep verlieten, voor haar rekening neemt (nl. 90,9 %), en bijna de helft van deze categorie personen die afdeling "Dek" volgden (nl. 46,7 %).

Worden tenslotte voor de oud-leerlingen die nooit het vissersberoep uitoefenden de vissersplaatsen als woonplaats in rekening genomen, dan blijkt (zie Tabel IX) dat zowel voor de afdeling "Dek" als voor de afdeling "Machine", het grootste aantal oud-leerlingen die nooit het vissersberoep uitoefenden, Oostende als woonplaats hebben (respectievelijke percentages 55 % en 72,5 %). Van deze categorie oud-leerlingen afdeling "Dek" wonen er tenslotte nog een belangrijk aantal te Nieuwpoort (27,5 %), terwijl voor meerdere

van de afdeling "Machine" (19,6 %) Heist-Zeebrugge als woonplaats fungeert.

- C. Naast deze bevindingen afgeleid uit hoofdstuk II en III kunnen tevens enkele vaststellingen gemaakt worden op basis van tabel X (1).

Hieruit blijkt immers dat de aangroei van het aantal studenten, die de afdeling "Machine" volgen, merkkelijk groter is dan de studentenaangroei in de afdeling "Dek".

Anderzijds merken wij echter dat wat de categorie afgestudeerden betreft, die direkt visser worden en blijven, de aangroei binnen de afdeling "Dek" groter is dan binnen de afdeling "Machine".

Voor beide andere categorieën, die negatief zijn voor het vissersbedrijf, merken wij weer een sterkere aangroei bij de oud-leerlingen van de afdeling "Machine". Het aangroeiritme van de oud-leerlingen met onderwijs in laatstgenoemde afdeling is uitermate groot bij de personen die onmiddellijk een ander beroep boven het vissersberoep verkiezen.

Uit het geheel van deze vaststellingen kan de hypothese worden naar voor gebracht dat vooral de technisch geschoolde krachten uitzien naar een ander beroep, en dat de investering, die via het visserijonderwijs voor deze krachten wordt gedaan, niet optimaal ten goede komt aan de visserij.

---

(1) Zie volgende blz.

Tabel X : Uitoefening van het vissersberoep door oud-leerlingen van de Westvlaamse visserijscholen, cumulatief voor de schooljaren 1961-62 tot en met 1965-66

Schooljaren	Absolute cijfers						Indices									
	Direkt als visser begonnen		Als visser begonnen, doch veranderd van beroep		Niet begonnen als visser		Totaal		Direkt als visser begonnen		Als visser begonnen, doch veranderd van beroep		Niet begonnen als visser		Totaal	
	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M	D	M
1961-62	43	17	6	3	11	8	60	28	100	100	100	100	100	100	100	100
1962-63	91	35	9	4	21	25	121	64	212	206	150	133	190	313	202	229
1963-64	140	55	14	8	27	36	181	99	326	324	233	267	245	450	302	354
1964-65	175	65	14	10	33	39	222	114	407	382	233	333	300	488	370	407
1965-66	211	82	15	11	40	51	266	144	491	482	250	367	364	638	443	514

HOOFDSTUK IV : TREND IN DE BEROEPSLOOPBAAN VAN DE VISSERS VOIGENS GROOTTEKLASSE VAN VAARTUIG

A. Grootteklasse van het vaartuig waarop de oud-leerlingen be- gonnen

Uit tabel XI blijkt dat het zeer moeilijk te bepalen is op welk soort vaartuig de oud-leerlingen van Heist als visser startten.

Tabel XI : Klasse van vaartuig waarop de oud-leerlingen, die
na hun studies als visser begonnen en visser ble-
ven, startten, per onderwijsplaats en afdeling,
1961-66

Soort vaar- tuig	Nieuwpoort			Oostende			Heist			Totaal		
	D	M	T	D	M	T	D	M	T	D	M	T
Garnaal- schip	2	-	2	10	3	13	-	1	1	12	4	16
Kust- treiler	1	-	1	3	2	5	-	-	-	4	2	6
Middag- treiler	47	-	47	31	21	52	-	5	5	78	26	104
Diepzee- treiler	2	-	2	17	8	25	-	-	-	19	8	27
Onbekend	-	-	-	1	-	1	97	42	139	98	42	140
Totaal	52	-	52	62	34	96	97	48	145	211	82	293

Wat de afgestudeerden van Oostende betreft, begonnen er 50,1 % van de oud-leerlingen afdeling "Dek" op een midden-slagtreiler en 27,6 % op een diepzee-reiler. Voor de afde-ling "Machine" bedragen de respectievelijke percentages 61,7 % en 23,4 %. De percentages voor garnaalschepen (16,1 % voor de afdeling "Dek" en 8,7 % voor de afdeling "Machine") liggen iets hoger dan voor kusttreilers (4,8 % voor de af-deeling "Dek" en 5,8 % voor de afdeling "Machine").

Van de afgestudeerden te Nieuwpoort tenslotte begonnen

er 90,5 % van de afdeling "Dek" op een middenslagtreiler en 3,8 % op een diepzeetreiler en 3,8 % op een diepzeetreiler; deze laatste vatten uiteraard hun loopbaan aan te Oostende.

B. Evolutie in de keuze van het vaartuig

Vooraf de evolutie in de keuze van de klasse kon met de gebruikte methode weinig exact nagegaan worden.

Uit de verwerkte gegevens blijkt nochtans onmiddellijk dat de oud-leerlingen, die op een bepaald soort schip begonnen, of het nu op een garnaalschip, een kusttreiler, een middenslagtreiler of een diepzeetreiler was, thans nog steeds voor het merendeel op een soortgelijk schip werkzaam zijn. Dit geldt voor 82 % van de 128 oud-leerlingen, waarover dergelijke gegevens bekend zijn.

Van de 11 personen waarvan men weet dat zij op een garnaalschip startten, is vastgesteld dat zij thans nog steeds op een dergelijk schip werkzaam zijn. Familierelaties kunnen hier enige invloed hebben. Meerdere van deze oud-leerlingen werken wellicht op het schip van hun vader of van een aanverwant persoon.

Van de 6 personen die op een kusttreiler begonnen, werd er 1 persoon gemeld die veranderde en thans op een middenslagtreiler werkzaam is.

De overgrote meerderheid, nl. 83 vissers begonnen op een middenslagtreiler. 78 van deze oud-leerlingen werken thans nog steeds op een dergelijk schip, terwijl er 3 op een diepzeetreiler, 1 op een kusttreiler en 1 op een garnaalschip gingen werken.

Van de 27 vissers tenslotte die op een diepzeetreiler begonnen, bleven er 10 op een gelijksoortig schip, 15 veranderden voor een middenslagtreiler, 1 voor een kusttreiler en 1 voor een garnaalschip.

De verandering geschiedt dus voornamelijk bij de personen die op een diepzeetreiler begonnen.

Bij deze vaststelling moet echter wel rekening worden

gehouden met het feit dat een aantal diepzeetreilers uit de vaart werden genomen om intenser over te schakelen naar kortere zeereizen met prijzige vangsten. Als positief element brengt dit tevens een minder lange uithuizigheid mee voor het varende personeel.

LIJST VAN DE TABELLEN

Blz.

Tabel I : Uitoefening van het vissersberoep door oud-leerlingen van de Belgische visserijscholen in West-Vlaanderen, per afdeling en per schooljaar, 1961-66	8
Tabel II : Per onderwijsplaats, aard van het beroep, gekozen door de gediplomeerden 1961-66, die het vissersberoep niet uitoefenen	11
Tabel III : Afgestudeerden per onderwijsplaats, volgens gevolgde afdeling, 1961-66	12
Tabel IV : Uitoefening van het vissersberoep door oud-leerlingen van de Westvlaamse visserijscholen, per onderwijsplaats en per schooljaar, 1961-66	13
Tabel V : Uitoefening van het vissersberoep door oud-leerlingen van de visserijscholen in West-Vlaanderen, per gevolgde afdeling en per onderwijsplaats, 1961-66	15
Tabel VI : Aantal oud-leerlingen van de visserijscholen in West-Vlaanderen, die nog steeds het vissersberoep uitoefenen, per gevolgde afdeling en per plaats van tewerkstelling, 1961-66	16
Tabel VII : Procentuele uitsplitsing over de drie vissershavens, als tewerkstellingsplaats van de oud-leerlingen die als visser begonnen en intussen van beroep veranderden, per afdeling, 1961-66	17
Tabel VIII : Aard van het huidig beroep van de oud-leerlingen, die het vissersberoep nooit uitoefenden of niet meer uitoefenen, per woon- of tewerkstellingsplaats, 1961-66	18
Tabel IX : Per afdeling, procentuele uitsplitsing van de oud-leerlingen 1961-66 die nooit het vissersberoep uitoefenden over de drie vissershavens, beschouwd als woonplaats	19
Tabel X : Uitoefening van het vissersberoep door oud-leerlingen van de Westvlaamse visserijscholen, cumulatief voor de schooljaren 1961-62 tot en met 1965-66	24
Tabel XI : Klasse van vaartuig waarop de oud-leerlingen, die na hun studies als visser begonnen en visser bleven, startten, per onderwijsplaats en afdeling, 1961-66	25

DEEL III

Enquête "Afvloeiing van de oud-leerlingen van de visserij-
scholen (dagonderwijs)"

IN TE VULLEN DOOR HET W.E.S.

ONDERWIJSINRICHTING : . . . . .

GEMEENTE : . . . . .

AFDELING : . . . . .

SCHOOLJAAR : . . . . .

IN TE VULLEN DOOR DE SCHOOLDIRECTIEA. AANTAL

- Hoeveel leerlingen werden op het einde van bovenstaand schooljaar in de vermelde afdeling gediplomeerd ?

.....

B. BEROEP VAN DE VADER

1. Van hoeveel leerlingen was de vader (eventueel stiefvader of voogd) werkzaam als visser ?
2. Van hoeveel leerlingen was de vader reder ?
3. Van hoeveel leerlingen was het beroep van de vader nauw betrokken bij de visserij, maar niet als reder, noch als visser ? (bv. vishandelaar, vistransporteur)
4. Van hoeveel leerlingen weet U niet of de vader tot de 3 vorige categorieën behoorde ?

.....

.....

.....

.....

C. LEERLINGEN DIE BEGONNEN ALS VISSER

1. - Hoeveel leerlingen begonnen direkt na hun studies
te werken als visser ? .....
  - Hoeveel hiervan op :
    - a) Garnaalschepen
(motor tot 80 EPK) .....
    - b) Kusttreilers
(motor 80-120 EPK) .....
    - c) Kleine middenslagtreilers
(motor 120-240 EPK) .....
    - d) Grote middenslagtreilers
(motor 240-350 EPK) .....
    - e) Kleine diepzeetreilers
(motor 350-500 EPK) .....
    - f) Grote diepzeetreilers
(motor + 500 EPK) .....
    - g) Onbekend .....
  - Van hoeveel leerlingen weet U niet of ze direkt
na hun studies begonnen te werken als visser ? .....
2. Hoeveel leerlingen die begonnen op een garnaal-
schip werken thans :
  - a) op een garnaalschip .....
  - b) op een kusttreiler .....
  - c) op een kleine middenslagtreiler .....
  - d) op een grote middenslagtreiler .....
  - e) op een kleine diepzeetreiler .....
  - f) op een grote diepzeetreiler .....
  - g) onbekend .....
3. Hoeveel leerlingen die begonnen op een kusttreiler
werken thans :
  - a) op een garnaalschip .....
  - b) op een kusttreiler .....
  - c) op een kleine middenslagtreiler .....
  - d) op een grote middenslagtreiler .....

- e) op een kleine diepzeetreiler .....
f) op een grote diepzeetreiler .....
g) onbekend .....
4. Hoeveel leerlingen die begonnen op een kleine
middenslagtreiler werken thans :
- a) op een garnaalschip .....
b) op een kusttreiler .....
c) op een kleine middenslagtreiler .....
d) op een grote middenslagtreiler .....
e) op een kleine diepzeetreiler .....
f) op een grote diepzeetreiler .....
g) onbekend .....
5. Hoeveel leerlingen die begonnen op een grote
middenslagtreiler werken thans :
- a) op een garnaalschip .....
b) op een kusttreiler .....
c) op een kleine middenslagtreiler .....
d) op een grote middenslagtreiler .....
e) op een kleine diepzeetreiler .....
f) op een grote diepzeetreiler .....
g) onbekend .....
6. Hoeveel leerlingen die begonnen op een kleine
diepzeetreiler werken thans :
- a) op een garnaalschip .....
b) op een kusttreiler .....
c) op een kleine middenslagtreiler .....
d) op een grote middenslagtreiler .....
e) op een kleine diepzeetreiler .....
f) op een grote diepzeetreiler .....
g) onbekend .....

7. Hoeveel leerlingen die begonnen op een grote diepzeetreiler werken thans :
- a) op een garnaalschip .....
  - b) op een kusttreiler .....
  - c) op een kleine middenslagtreiler .....
  - d) op een grote middenslagtreiler .....
  - e) op een kleine diepzeetreiler .....
  - f) op een grote diepzeetreiler .....
  - g) onbekend .....
8. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser, en nu nog steeds visser zijn, werkten gedurende sommige periodes van het jaar niet als visser (bvb. gedurende het zomerseizoen) ?
- minstens eenmaal .....
  - vast meer dan eens .....
  - gegevens onbekend .....
9. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser, en nu nog steeds visser zijn, volgden :
- avondonderwijs aan een visserijschool .....
  - geen avondonderwijs aan een visserijschool .....
  - gegevens onbekend .....
10. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser, en nu nog steeds visser zijn, werken te :
- Nieuwpoort .....
  - Oostende .....
  - Heist-Zeebrugge .....
  - Onbekend .....

D. LEERLINGEN DIE BEGONNEN ALS VISSER MAAR VAN BEROEP
VERANDERDEN

1. - Hoeveel leerlingen die begonnen als visser, oefenen
thans een ander beroep uit ? .....
- Van hoeveel leerlingen die begonnen als visser,
weet U niet welk beroep ze thans uitoefenen ? .....
2. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser oefenen
thans een ander beroep uit dat nochtans dicht aan-
leunt bij de visserij ? (bvb. vishandel, vistrans-
port, een beroep aan de vissershaven). .....
3. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser oefenen
thans een ander varend beroep uit ? .....
4. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser oefenen
thans een beroep uit dat weinig verband houdt met
de visserij ? (In de nijverheid, in de dienstensek-
tor, enz.) .....
5. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser maar nu
een ander beroep uitoefenen werkten op het ogenblik
van hun beroepsverandering :
  - a) op een garnaalschip .....
  - b) op een kusttreiler .....
  - c) op een kleine middenslagtreiler .....
  - d) op een grote middenslagtreiler .....
  - e) op een kleine diepzeetreiler .....
  - f) op een grote diepzeetreiler .....
  - g) onbekend .....

6. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser en nu een ander beroep uitoefenen :
- volgden avondonderwijs aan een visserijschool .....
  - volgden geen avondonderwijs aan een visserijschool .....
  - van hoeveel is het niet gekend of zij avondonderwijs volgden aan een visserijschool ? .....
7. Hoeveel leerlingen die begonnen als visser en nu een ander beroep uitoefenen werkten op het ogenblik van hun beroepsverandering te :
- Nieuwpoort .....
  - Oostende .....
  - Heist-Zeebrugge .....
  - Onbekend .....
8. - Hoeveel leerlingen die begonnen als visser en nu een ander beroep uitoefenen hebben ook reeds hun legerdienst gedaan, zijn er aan bezig of zullen deze normaal nog moeten doen ? .....
- Van hoeveel leerlingen zijn deze gegevens onbekend ? .....
9. - Hoeveel leerlingen die begonnen als visser en nu een ander beroep uitoefenen zijn ouder dan 18 jaar ? .....
- Van hoeveel leerlingen kunt U niet zeggen of ze ouder zijn dan 18 jaar ? .....

E. LEERLINGEN DIE NIET BEGONNEN ALS VISSER

1. - Hoeveel leerlingen die bovenstaand schooljaar be-
oefenden gingen niet direkt werken als visser ? .....
- Van hoeveel weet U het niet ? .....
  2. Hoeveel leerlingen die niet begonnen als visser
oefenen thans een ander beroep uit dat nochtans
dicht aanleunt bij de visserij ? .....
  3. Hoeveel leerlingen die niet begonnen als visser
oefenen thans een ander varend beroep uit ? .....
  4. Hoeveel leerlingen die niet begonnen als visser
oefenen thans een beroep uit dat weinig verband
houdt met de visserij ? .....
  5. Van hoeveel leerlingen weet U niet welk beroep
zij thans uitoefenen ? .....
  6. Hoeveel leerlingen die niet direkt begonnen als
visser zijn thans toch als visser werkzaam ? .....
- Hoeveel :
- a) op een garnaalschip .....
  - b) op een kusttreiler .....
  - c) op een kleine middenslagtreiler .....
  - d) op een grote middenslagtreiler .....
  - e) op een kleine diepzeetreiler .....
  - f) op een grote diepzeetreiler .....
  - g) onbekend .....

7. Hoeveel leerlingen die niet direkt begonnen als visser
- volgden toch nog avondonderwijs aan een visserij-school ? .....
  - volgden geen avondonderwijs aan een visserijschool .....
  - Van hoeveel weet U het niet ? .....
8. Hoeveel leerlingen die niet direkt begonnen als visser woonden te, of in de direkte omgeving van :
- Nieuwpoort .....
  - Oostende .....
  - Heist-Zeebrugge .....
  - Onbekend .....
9. - Hoeveel leerlingen die niet direkt begonnen als visser, en het later ook niet werden, moesten of moeten normaal hun legerdienst doen ? .....
- Van hoeveel leerlingen zijn deze gegevens onbekend ? .....
10. - Hoeveel leerlingen die niet direkt begonnen als visser en het later ook niet werden, waren meer dan 18 jaar toen zij gediplomeerd werden ? .....
- Van hoeveel leerlingen zijn deze gegevens onbekend ? .....

